CRISTIANA PAPAHAGI

CÂND LUCRURILE NU SUNT PUSE LA LOCUL LOR: CONSTRUCȚII LOCATIVE REZULTATIVE ÎN ROMÂNĂ

Cadrul tipologic

Localizarea și mișcarea în spațiu, deși considerate primitive, sunt din punct de vedere semantic evenimente complexe. În descrierea datorată lingvistului american Leonard Talmy (1975, 2000),

> „[...] the basic motion event consists of one object (the Figure) moving or located with respect to another object (the reference object or the Ground)" (2000, vol. II, p. 25).

Mai departe, obiectul de referință sau fondul poartă două informații semantice: o anumită configurație (recipient, suprafață, cadru etc.) și poziția pe traiectorie (la începutul sau sfârșitul mișcării, pe parcurs etc.) sau, în cazul localizării statice, relația între figură și fond (Papahagi 2005). Evenimentul principal (mișcare/localizare) poate fi dublat de un coeveniment – modul de mișcare sau cauza, respectiv postura, cauza implicând la rândul ei un agent. Aceste elemente conceptuale nu sunt codificate fiecare de către un element lingvistic; studiind alinierea constituenților conceptuali ai mișcării/localizării pe constituenții lexicali ai frazei, L. Talmy a identificat modele recurente, pe baza cărora a propus o tipologie în funcție de locul unde este exprimată traiectoria mișcării sau localizarea. Completată ulterior de Dan Slobin (1966, 2003), această clasificare organizează limbile pe baza a trei tipuri de strategii:

1. limbi care codifică traiectoria sau localizarea la nivelul verbului – limbi verbale (limbile romanice, turca, japoneza, limbile semitice etc.);

2. limbi care codifică traiectoria în sateliții verbului, iar verbul poartă coevenimentul – limbi satelitare (toate limbile indo-europene cu excepția familiei romanice, limbile fino-ugrice, limbile maya etc.);

3. limbi care codifică în aceeași măsură evenimentul principal și coevenimentul, grație unei structuri sintactice specifice, care permite asocierea la același nivel a mai multor rădăcini verbale sub formă de serii – limbi echipolente (thai, chineză, alte limbi sud-est asiatice, unele limbi vest-africane etc.).

Tip verbal:

(1)	FR	*Il*	*est entré*	*sous*	*le*	*lit*	*(en courant)*
		3SG	intra.PF.3SG	sub	ART	pat	alerga.GER
		'A intrat sub pat alergând'					

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)

Tip satelitar:

(2) EN *He* ***ran*** *under* *the* *bed*
3SG alerga.PF.3SG sub ART pat
'A intrat sub pat alergând'

Tip echipolent:

(3) ANK[1] *Sai* ***su*** ***ru*** *n-* *goede* *gado*
Apoi alerga.SG intra.SG LOC fund pat
'Apoi a intrat sub pat alergând' (*apud* Hellwig 2006, p. 91)

Dacă ne limităm doar la evenimentul de localizare statică și plecăm de la structura lingvistică folosită, nu de la evenimentul de exprimat, construcțiile locative de bază se organizează și ele în mai multe tipuri, în funcție de nucleul verbal, care poate fi (cf. *MPI Annual Report* 1998, Grinevald 2006, Ameka și Levinson 2007):

0. absent, implicit (Saliba, limbă austroneziană din Papua Noua Guinee);
I. un verb general, fie a) 'copulă'[2], fie b) un verb locativ sau existențial (de tipul *a sta*, *a se afla*);
II. un verb de postură de origine antropocentrică, dintr-o clasă închisă (ca EN *sit – stand – lie*);
III. un verb de poziție aparținând unei clase deschise (situație identificată în limbile maya, Laz – familia kartveliană, Turcia etc.)[3].

Intuitiv și genetic, limba română aparține, ca toate limbile romanice, tipului verbal identificat de L. Talmy și utilizează pentru localizare un verb general (tipul I de mai sus). Cu toate acestea, analiza enunțurilor reale produse de vorbitorii români arată că această strategie nu este folosită întotdeauna, și că există și alte criterii care decid tipul de construcție locativă folosit, criterii care privesc celelalte elemente conceptuale: figura, fondul, relația dintre ele.

Corpus

Construcțiile locative din limba română au fost studiate în cadrul unui proiect mai amplu al Max Planck Institute for Psycholinguistics, numit *Evolution of Semantic Systems* (EoSS). Ancheta de teren[4] s-a derulat între lunile martie și mai 2012, la Cluj, și a vizat înregistrarea a 20 de vorbitori nativi mono- sau bilingvi,

[1] Goemai, Afro-asiatic > Chadic (Africa de vest). Glosele sunt preluate de la autoare.
[2] Pentru o critică a noțiunii de 'copulă' în limba română, vezi Neamțu 1986.
[3] Vezi F. Ameka și S. Levinson (2007) pentru nuanțări și precizări la această tipologie; tipul I, căruia îi aparține limba română, prezintă adeseori în concurență copula și un verb locativ/existențial, care, la rândul lui, poate proveni dintr-un verb de postură, cum exemplifică autorii pentru sp. *estar* < **sta-*; este cazul verbului *a sta* în corpusul românesc, care apare în alternanță cu *a fi* și *a se afla*, dar nu (mai) face parte dintr-un grup închis (**a fi în picioare*, **a fi așezat...*), de aceea nu poate fi considerat verb de postură.
[4] Resp.: Melania Duma, Cristiana Papahagi. Cercetarea a fost finanțată de Max-Planck Gesellschaft.

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)

femei şi bărbaţi, cu vârste cuprinse între 18 şi 30 de ani, pe baza unui chestionar vizual format din 71 de imagini simple (adaptate după Bowerman–Pederson 1992, cf. Majid–Jordan–Dunn 2011), în care figura (obiectul de localizat) era identificată prin culoarea portocalie, iar fondul (obiectul de referinţă pentru localizare) era desenat în negru.

Subiecţilor li s-a cerut să descrie într-o propoziţie simplă unde se află obiectul portocaliu faţă de obiectul negru, fără ca anchetatorul să numească aceste obiecte. Formula viza aşadar obţinerea de construcţii locative neutre, ca *Peştele este în acvariu*, pentru imaginea:

evitând contaminarea cu alte construcţii posibile: prezentativă (*Este un peşte care înoată în acvariu*) sau posesivă (*Acvariul are un peşte în el*). Cele 71 de desene alternau aleatoriu diverse tipuri de figură şi de fond (obiecte, persoane, animale) şi de raporturi spaţiale (incluziune, contact, proximitate...).

Analiza corpusului

Din cele 1 420 de enunţuri obţinute, surprinzător de multe (spre 20%) au utilizat construcţii locative complexe, rezultative[5]. Formal, enunţurile rezultative obţinute constau dintr-un predicat locativ (verb din seria *a fi, a se afla, a sta*, care apărea şi în construcţia locativă de bază), urmat de un participiu adjectival stativ rezultativ şi de un complement indirect, ca în scena 020:

(4) RO.5 *Balonul stă agăţat de băţ.*
(5) RO.1 *Balonul se află agăţat de băţ.*
(6) RO.12 *Balonul este agăţat de băţ.*

Distribuţia construcţiilor locative de bază şi a celor rezultative nu este deloc aleatorie în răspunsuri.

[5] Termenul de *rezultativ* va fi folosit nu în sensul dat de I. A. Farkas (2013), care se referă la construcţiile engleze de tipul *John painted the wall red*, ci în sensul dat de H. Borer (1995, *apud* Nicolae–Dragomirescu 2009), Embick 2004, Nicolae–Dragomirescu 2009, de 'adjectiv stativ rezultativ' prins într-o construcţie complexă cu verb existenţial. Conform celor din urmă, în limba română, adjectivul stativ rezultativ conţine şi informaţii de tip verbal, mai ales existenţa unui agent: „Participiile adjectivale stative rezultative conţin structură verbală; [...] cele corespunzătoare verbelor agentive conţin două proiecţii v, una găzduind trăsătura specific rezultativă [Fientiv], cealaltă trăsătura [Agentiv]. Proiecţia conţinând trăsătura Fientiv e responsabilă de combinarea rezultativelor cu modificatorii adverbiali, iar cea conţinând trăsătura Agentiv, de combinarea cu complementul de Agent" (p. 13). Din cauza dimensiunilor prezentei analizei, mă limitez să adopt analiza Nicolae–Dragomirescu 2009, din care reţin: a) caracterul complex, derivat al construcţiei analizate şi b) prezenţa unui agent, implicat de participiul pasiv (cf. şi Gaatone 1998, pentru franceză).

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)

Astfel, un număr de scene au fost descrise fără excepție prin construcții de bază cu verbele *a fi, a se afla* sau *a sta* urmate de un grup prepozițional locativ: 001 – o ceașcă pe masă; 006 – un câine lângă cușca sa; 011 – o barcă pe apă; 013 – o lampă deasupra unei mese; 016 – o minge sub un scaun; 032 – un pește în acvariu; 045 – un măr în copac etc. Or, acestea reprezintă ceea ce A. Kopecka (2004) numește 'natural states', adică relații prototipice între figuri și fonduri prototipice, care satisfac orizontul de așteptare al vorbitorului, corespund cunoașterii sale despre diversele entități și raporturile probabile între ele: barca (scena 011) este un artefact uman destinat transportului pe apă, de aceea vorbitorul se așteaptă la o localizare a bărcii în contact cu suprafața lichidă (*pe*), nu inclusă în aceasta (*în/sub apă*) sau incluzând-o (*cu apă*).

După cum au arătat G. A. Miller și P. N. Johnson-Laird (1976, p. 380–391), S. Svorou (1994, p. 128–155), L. Talmy (2000) și S. C. Levinson și D. Wilkins (2006), există o configurație locativă considerată prototipică în toate limbile, în care figura este mai mică decât fondul, independentă de acesta și ușor de deplasat/ capabilă de mișcare, în timp ce fondul este mai mare și imobil, având așadar vocație de reper[6]. În scena evocată mai sus, barca are vocație de obiect reperat (figură), fiind mai mică decât apa, mobilă și independentă, iar apa este un fond natural, imobil și mult mai mare decât barca, astfel că niciun vorbitor nu a oferit altă soluție decât *Barca este pe apă*.

Invers, sunt considerate atipice (necanonice) configurațiile spațiale în care figura și fondul sunt în contact (atașate sau făcând parte una din cealaltă), în care figura este mai mare decât fondul, sau una din cele două este atipică: figură de tip deteriorare sau lipsă, fond de tip ființă umană sau animată etc. În astfel de situații necanonice, S. C. Levinson și D. Wilkins (2006) au constatat că expresiile lingvistice sunt și ele necanonice: fie fondul beneficiază de o descriere mult mai complexă (de exemplu prin locuțiuni de tipul *în fața, împrejurul...*), fie rolurile de figură și fond sunt inversate de vorbitor[7], ca în răspunsul maghiar de mai jos, obținut în cadrul aceleiași anchete EoSS, la întrebarea 'Unde este casa?':

(7) HU *A* *ház* *körül* *kerítés* *van* (060)
DEF casă împrejur gard fi.PR.3SG
'Este un gard în jurul casei'

În fine, o a treia soluție este ca localizarea necanonică să fie considerată rezultatul unei intervenții a omului sau a altui agent (de exemplu, barca se poate afla *sub* apă dacă a fost scufundată de om sau de o furtună).

[6] Ceea ce justifică observația făcută de S. Svorou (1994, p. 79 și urm.), conform căreia multe adpoziții spațiale sunt la origine substantive care denotă forme de relief, acestea funcționând ca repere naturale: munte, vale, malul apei.

[7] O tipologie a inversiunilor asimetriei figură-fond la M. Thiering (2011), care le leagă de elemente pragmatice și culturale și de cadrul de referință selecționat (locutor, obiect/cadru intrinsec sau absolut/geografic). Ancheta EoSS elimină ultima variabilă, deoarece forma întrebării impunea un cadru de referință intrinsec.

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)

Care au fost deci configurațiile spațiale considerate atipice de vorbitorii români? Un număr de scene au provocat descrieri complexe cu participii adjectivale rezultative (care implică existența în amonte a unui agent), de exemplu: 020 – un balon legat de un băț; 022 – mai multe foi de hârtie înfipte într-un ac vertical; 037 – haine sau rufe prinse de o sfoară; 060 – o casă înconjurată de un gard; 066 – un mâner prins de o geantă. Observăm că, într-adevăr, aceste scene nu corespund scenariului prototipic de localizare, fie că e vorba de figuri și fonduri asociate forțat (balon și băț, foi și ac, rufe și sfoară), fie de dimensiuni inversate (casă și gard), fie de raporturi de alt gen decât localizarea (apartenență). Aceste scene necanonice (și sporadic, alte câteva) au fost descrise majoritar ca 'stări secundare' (Kopecka 2004[8]) rezultând din acțiunea unui agent, mai rar prin construcții locative complexe (scena 060) și niciodată prin inversiunea rolurilor de figură și fond. În ansamblul corpusului însă, construcțiile rezultative nu sunt distribuite extrem de clar pe scene, mergând de la 13 din 20 de descrieri pentru unele imagini până la 4 în cazul altor scene (proporție care poate fi considerată simplă variație individuală).

Distribuția construcțiilor rezultative devine însă mai clară în analiza inversă, pornind de la enunțurile produse (amintesc că răspunsurile erau libere, anchetatorul nesugerând cuvinte nici pentru figură, nici pentru fond, nici pentru relația dintre ele). Pe baza scalei propuse de T. Tsunoda (1981) pentru a măsura tranzitivitatea:

Type	1	2	3	4	5	6
Meaning	direct effect	perception	pursuit	knowledge	feeling	possession
Examples	kill, break hit, shoot	see, look hear, listen, smell	search, wait	know, understand, remember, forget	love, like, want, need	possess

construcțiile rezultative din corpus se organizează pe un continuum mergând de la verbe foarte agentive (maximul de enunțuri rezultative) spre verbe puțin agentive (un minimum de enunțuri rezultative):

+ Agentiv			– Agentiv	
prinde (+ sinonime)	trage	sprijini (+ sinonime)	înconjura (+ sinonime)	situa
înfige (+ sinonime)	așeza, pune	atârna (+ sinonime)	traversa, trece	
scoate/băga	lipi	ridica		
	ascunde	întinde		
		lăsa		
+ Răspuns rezultativ			*– Răspuns rezultativ*	

[8] A. Kopecka (2004, p. 59; după Nedjalkov–Jaxontov 1988): „les états statiques se répartissent en états primaires ou naturels, ceux-ci ayant lieu indépendamment de l'intervention d'un agent, et en états secondaires ou résultatifs, ceux-ci procédant d'une action initiée consciemment par un agent".

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)

Interpretare

Astfel, în cazul în care configuraţiile spaţiale propuse au părut atipice, vorbitorii au ales, dintre strategiile alternative posibile, să utilizeze construcţii rezultative în funcţie de natura acţiunii presupuse a fi provocat rezultatul: cu cât aceasta era mai agentivă, cu atât mai des au fost alese construcţiile rezultative în detrimentul localizării complexe, al inversării rolurilor şi, evident, al construcţiei locative de bază.

Analizând mai în detaliu verbele implicate, se poate constata că locutorii au interpretat configuraţiile atipice ca fiind rezultatul (în ordinea frecvenţei):

a. intervenţiei unui agent uman asupra figurii (devenită pacient): *prins, înfipt, agăţat...*, în ordinea descrescătoare a agentivităţii verbului;
b. deplasării independente a figurii: *sprijinit, rezemat, ascuns...*;
c. unei mişcări fictive: *înconjurat, împrejmuit...*

După ce am identificat criteriile şi le-am ierarhizat (configuraţie atipică, natura acţiunii care determină poziţia), rămâne să ne întrebăm de ce vorbitorii români au preferat rezultativul în imensa majoritate a situaţiilor în care construcţia locativă de bază li s-a părut inadecvată, şi nu au recurs la alte strategii disponibile.

Româna a fost clasată, în tipologia propusă de L. Talmy, ca limbă verbală care codifică evenimentul principal (localizarea, în acest caz) în nucleul verbal al frazei. Ulterior, studiile realizate de D. Slobin (1996 şi 2003) şi M. Lemmens (2005) au arătat că vorbitorii de limbi verbale au tendinţa de a-şi concentra atenţia asupra fondului, care necesită o construcţie elaborată şi alegerea unui adnominal dintr-o clasă destul de extinsă, şi de a ignora în schimb figura. Această tendinţă este cu atât mai mare în română, cu cât aceasta este o limbă *pro-drop,* iar figura este tipic codificată ca subiect al frazei locative: limba română permite astfel ca figura să nu fie exprimată deloc, în timp ce fondul este obligatoriu (argument al verbului locativ, deloc ‘circumstanţial’).

Or, puşi în faţa unei situaţii în care fondul este greu de construit (atipic), dar obligatoriu, locutorii de limbi verbale vor încerca să îl ‘ascundă’, deoarece tipul limbii nu le permite soluţia de a deplasa focusul pe celălalt participant, figura.

Reamintesc că enunţurile rezultative obţinute în cadrul anchetei constau dintr-un verb existenţial/locativ urmat de un participiu adjectival stativ rezultativ şi de un complement indirect cu prepoziţia *de,* ca în:

(8) RO.10: *Steagul este atârnat de un băţ* (056).

Având în vedere constrângerile gramaticale şi semantice evocate mai sus, se observă imediat care sunt avantajele acestei construcţii. Faţă de construcţia locativă de bază, construcţia rezultativă introduce un participant suplimentar, agentul (chiar dacă nu este exprimat), asupra căruia atrage atenţia. Apoi, permite ca fondul să fie exprimat sub forma unui complement indirect introdus de o prepoziţie selecţionată gramatical, nu semantic, ceea ce îi diminuează greutatea pragmatică şi rezolvă problema configurării atipice: *de* nu impune o formă anume obiectului *băţ*, spre deosebire de *la, în, pe, lângă...* În fine, figura rămâne în continuare nefocalizată (ca

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)

subiect și temă), spre deosebire de ce s-ar fi întâmplat într-o construcție prezentativă sau posesivă, sau prin inversarea rolurilor semantice între figură și fond.

Astfel, deși formal neeconomică, construcția locativă rezultativă apare ca soluția cea mai economică cognitiv în situații atipice de localizare, corespunzând schemei atenționale a vorbitorilor români – ceea ce explică frecvența răspunsurilor rezultative în corpusul analizat, în detrimentul altor soluții posibile.

Aceasta nu înseamnă însă că vorbitorii nu au explorat și alte soluții: sporadic, în scenele atipice au apărut modificări ale rolurilor semantice, cu figura transformată în agent (scena 030, RO.5 *O săgeată străpunge mărul*) sau efectuând o mișcare fictivă față de fond (043, RO.6 *Furtunul traversează copacul*). O altă soluție rară, dar nu absentă, a fost utilizarea verbelor de postură și de poziție (058, RO.5 *O scară atârnă de perete* sau 004, RO.7 *Fundița învelește lumânarea*), ceea ce reprezintă strategia specifică limbilor de tip satelitar și corespunde tipurilor de predicate locative II și III în tipologia propusă de F. Ameka și S. C. Levinson (2007). În ansamblu însă, astfel de soluții au fost excepționale, strategia dominantă în cazurile atipice fiind cea rezultativă.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

Ameka–Levinson 2007 = F. Ameka, S. C. Levinson, *Introduction The typology and semantics of locative predicates: posturals, positionals, and other beasts*, în „Linguistics”, XLV, 2007, nr. 5–6, p. 847–871.

Bowerman–Pederson 1992 = M. Bowerman, E. Pederson, *Topological Relations Picture Series*, în S. C. Levinson (ed.), *Space stimuli kit 1.2*., Max Planck Institute for Psycholinguistics, Nijmegen, 1992.

Embick 2004 = D. Embick, *On the Structure of Resultative Participles in English*, în „Linguistic Inquiry”, XXXV, nr. 3, p. 355−392.

Farkas 2013 = Imola Agnes Farkas, *Resultative Constructions in English and Romanian: A Comparative Analysis*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013.

Gaatone 1998 = David Gaatone, *Le passif en français*, De Boeck, Paris–Bruxelles, 1998.

Grinevald 2006 = Colette Grinevald, *The Expression of Static Location in a Typological Perspective*, în M. Hickmann, S. Robert (eds), *Space in Languages: Linguistic Systems and Cognitive Categories*, Amsterdam: John Benjamins, Amsterdam, 2006, p. 29–58.

Hellwig 2006 = Birgit Hellwig, *Serial Verb Constructions in Goemai*, în A. Aikhenvald, R. M. W. Dixon (eds), *Serial Verb Constructions. A Cross-Linguistic Typology*, Oxford University Press, Oxford, p. 88–106.

Kopecka 2004 = Anetta Kopecka, *Étude typologique de l’expression de l’espace: localisation et déplacement en français et polonais*. Teză de doctorat, Univérsité Lyon 2, 2004.

Lemmens 2005 = Maarten Lemmens, *Motion and Location: Toward a Cognitive Typology*, în G. Girard-Gillet (ed.), *Parcours linquistique. Domaine anglais*, Publications de l’Université St Étienne, St Étienne, 2005, p. 223–244 (Travaux 122 du CIEREC).

Levinson 2006 = S. C. Levinson, D. Wilkins, *Grammars of Space*, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.

Majid–Jordan–Dunn 2011 = A. Majid, M. Jordan, M. Dunn, *Evolution of Semantic Systems Procedure Manual*, Max Planck Institute for Psycholinguistics, Nijmegen, 2011.

MPI *Annual Report* 1998 = Max-Planck-Institut für Psycholinguistik, *Annual Report* 1998, Max Planck Institute for Psycholinguistics, Nijmegen, 1998.

Miller–Johnson-Laird 1976 = G. A. Miller, P. N. Johnson-Laird, *Language and Perception*, Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, 1976.

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)

Neamțu 1986 = G. G. Neamțu, *Predicatul în limba română. O reconsiderare a predicatului nominal*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986.
Nicolae–Dragomirescu = A. Nicolae, A. Dragomirescu, *Omonimia sintactică a participiilor româneşti*, în R. Zafiu, A. Mihail, B. Croitor (eds), *Studii de gramatică. Omagiu Doamnei Profesoare Valeria Guţu Romalo*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, Bucureşti, p. 193–205.
Nedjalkov–Jaxontov 1988 = V. P. Nedjalkov, S. J. Jaxontov, *The Typology of Resultative Constructions*. în V. P. Nedjalkov (ed.), *Typology of Resultative Constructions*, John Benjamins, Amsterdam–Philadelphia, 1988, p. 3–62.
Papahagi 2005 = Cristiana Papahagi, *Les prépositions de la trajectoire en français et en roumain. Étude synchronique et diachronique*. Teză de doctorat, Université Paris III/ENS, 2005.
Slobin 1996 = Dan Slobin, *From „Thought and Language" to „Thinking for Speaking"*, în John J. Gumperz, Stephen C. Levinson (eds), *Rethinking Linguistic Relativity*, Cambridge University Press, Cambridge, p. 70–96.
Slobin 2003 = Dan Slobin, *Language and Thought Online: Cognitive Consequences of Linguistic Relativity*, în D. Gentner, S. Goldin-Meadow (eds), *Language in Mind: Advances in the Study of Language and Thought*, MIT Press, Cambridge, MA, p. 157–192.
Svorou 1994 = Soteria Svorou, *The Grammar of Space*, John Benjamins, Amsterdam, 1994.
Talmy 1975 = Leonard Talmy, *Semantics and Syntax of Motion*, în J. P. Kimball (ed.), *Syntax and Semantics*, vol. IV, Academic Press, New York, p. 181–238.
Talmy 2000 = Leonard Talmy, *Toward a Cognitive* vol. I–II, MIT Press, Cambridge, MA, 2000.
Thiering 2011 = Martin Thiering, *Figure-Ground Reversals in Language*, în „Gestalt Theory", XXXIII, 2011, p. 245–276.
Tsunoda 1981 = T. Tsunoda, *Split Case-Marking in Verb Types and Tense/Aspect/Mood*, în „Linguistics", XIX, 1981, p. 389–438.

QUAND LES CHOSES NE SONT PAS MISES À LEUR PLACE: CONSTRUCTIONS LOCATIVES RÉSULTATIVES EN ROUMAIN (*Résumé*)

La présente étude analyse un corpus original de phrases locatives roumaines dans la perspective 'thinking for speaking' (Slobin 1996). Prenant comme point de départ la situation de la langue roumaine dans la typologie du mouvement et de la localisation (Talmy 2000), qui laisse prévoir l'apparition massive de la structure verbe d'existence + complément locatif, l'article analyse les situations oú lesquelles les locuteurs n'ont pas fourni la construction attendue et s'interroge sur les motivations d'ordre cognitif à l'origine de ces écarts. Dans la plupart des cas, à la place de la construction locative simple ont été produites des constructions complexes utilisant un participe passé à valeur résultative, et cela avec une certaine régularité. L'apparition de la construction complexe, résultative, est liée au caractère plus ou moins naturel des configurations spatiales proposées et elle implique une conceptualisation différente de l'événement (comme état résultant de l'action antérieure d'un agent humain). Ainsi, même si elle ne paraît pas économique, la construction résultative a en réalité un coût cognitif réduit et correspond aux schémas attentionnels escomptés de la part des locuteurs roumains.

Cuvinte-cheie: *localizare, verb, rezultativ, participiu, relaţie topologică.*
Mots-clés: *localisation, verbe, résultatif, participe, relation topologique.*
Keywords: *location, verb, resultative, participe, space relation.*

Universitatea „Babeş-Bolyai"
Facultatea de Litere
Cluj-Napoca, str. Horea, 31
cpapahagi@yahoo.com

BDD-V673 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:34 UTC)